

Fokus på tollbehandling

I en artikkelserie vil vi sette søkelys på spørsmål knyttet til tollbehandling av varer. Artikkene vil blant annet omfatte import- og eksportprosedyrer, regelverket knyttet til frihandelsavtaler, særavgifter og tiltak i forbindelse med Brexit. Forfatterne er tollrådgivere ved BDO Advokater AS.

Forslag om ny tollov

Nesten ett og et halvt år etter at forslaget om ny tollov ble sendt på høring, kom i midten av september 2021 regjeringens forslag om den nye tolloven. Det fremlagte forslaget splitter tidligere tollov i to lover – én for tollavgift og én for vareførsel ved import og eksport av varer. I tillegg er endel tollfritak flyttet over til merverdiavgiftsloven.

Tollrådgiver
Helene Hval
Senior Manager, BDO Advokater

Tollrådgiver
Cato Huseby
Senior Manager, BDO Advokater

Regjeringens hensikt med forslaget er å sikre at lovverket er oppdatert og at lovene er bedre tilpasset nåværende ansvarsområde for Tollvesenet.

Mange kritiske høringssvar

Da den nye tolloven, med oppsplittingen, ble sendt på høring i juni 2020, kom det inn en rekke høringssvar. Gjennomgående i høringssvarene ble det belyst at lovrevisjonen fremsto som svært teknisk og vanskelig tilgjengelig for brukerne. Det ble etterlyst forenklinger og flere instanser kritiserte at lovteksten var komplisert. Det var også vanskelig å se for seg hva lovforslaget ville innebære i praksis, da forslaget ikke inneholdt noe om konsekvensene for næringslivet.

Tolletaten skrev i sitt høringssvar: «Departementet foreslår å erstatte tolloven fra 2007 med en lov om vareførsel og en lov om tollavgift, samt å

flytte en del tollfritak til merverdiavgiftsloven. Tolletaten er av den oppfatning at grepet med å splitte opp dagens regelverk på tre lover innebærer at regelverket blir vanskeligere tilgjengelig. Vi mener hensynet til brukervennlighet og tilpasning til internasjonalt regelverk og praksis på området for toll og vareførsel, bør veie tyngre enn ønsket om å harmonisere regelverket med forvaltningsreglene på skatteområdet.»

Det er ingen tvil om at dagens tollov er moden for en større revisjon, men å splitte dagens regelverk som nå befinner seg i én lov i tre forskjellige lover (vareførselslov, tollavgiftslov og merverdiavgiftsloven) fremstår muligens ikke som spesielt brukervennlig verken for næringslivet eller for tolletaten. Det er heller ingen av Norges handelspartnere rundt om i verden som har valgt å dele lovverket sitt på denne måten.

Splittingen

Regjeringen ved Finansdepartementet valgte likevel å beholde oppsplittingen, og la 17. september frem forslaget til ny Tollov. Dette innebærer at det i den nye loven benyttes begrepet tollavgift i stedet for begrepet toll benyttet i tidligere tollov og at regelverket for tollav-

gift på importerte varer vil være i egen separat lov.

Loven om tollavgift vil blant annet inneholde rettslige regler for pengekravet og forvaltningsreglene i samsvar med Skatteforvaltningsloven som i dag gjelder for skatte- og avgiftskrav. Videre vil tollavgiftsloven omhandle selve tollkravet, satser, hvem som er ansvarlig, når den skal beregnes, preferansetoll, nedsettelse av landbruksvarer og fritak.

Den andre delen vil omhandle reglene for vareførselen ved import og eksport av varer. Dette gjelder alle varer, enten de er belagt med tollavgift eller ikke. Regjeringen mener denne loven vil synliggjøre Tollvesenets oppgaver og klargjøre i loven at Tollvesenet utfører mange oppgaver også for andre myndigheter. Det er ifølge Regjeringens forslag behov for å ha en egen lov for å sikre andre regler for kontroll og sanksjoner ved lovbrudd på vareførsel enn for varer belagt med toll.

I vareførselsloven finner vi blant annet vilkårene for ileggelse av tilleggsavgift, der satsene er foreslått utformet slik at de samsvarer med skatteforvaltningsloven, og forslaget om at den ordinære endringsfristen endres fra tre til fem år.

Det er i den nye vareførselsloven også forsøkt å synliggjøre at Tollvesenets oppgaver blant annet innebærer å beskytte samfunnet mot ulovlig import/eksport av varer, beskytte menneskers liv og helse og at miljøvern overholdes. Kontrollhjemplene til Tollvesenet er også tydeliggjort med tilgang til tilbakeholdelse og beslagleggelse av varer som er samlet i et eget kapittel. I tillegg er straffebestemmelsene omarbeidet slik at de er i overensstemmelse med straffeloven.

Harmonisering med EU

Selv om det var ønsket ytterligere forenklinger og harmonisering, er den nye tolloven med sin oppsplitting et steg i retningen som harmoniserer det norske regelverket med EUs tollkodeks (UCC). Dette vil kunne lette tilgjengeligheten noe for næringslivet, og ikke minst gi et godt grunnlag for samarbeid med andre tollmyndigheter, ikke minst i Sverige og Finland.

Bedre oversikt?

Departementets hensikt med å innføre de to nye Tollovene er at det vil gi en bedre struktur og oversikt. Spørsmålet er om hensynet til bedre oversikt vil gjøre seg fullt ut gjeldende, da det vil være nødvendig å henviser til og forholde seg til bestemmelsene i begge lovene.

Her er link til Stortingsproposisjonen: regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-237-l-20202021/id2871469/

Disposisjoner i sammenheng med byggeprosjekt

Ulovfestet gjennomskjæring

I et vedtak fra 2020 ble den ulovfestede omgåelsesnormen anvendt for å endre et eiendomsselskaps disposisjoner som skattekontoret mente var avgiftsmotiverte og gjennomført i strid med avgiftsreglens formål.

Spesialrevisor
Anne Grethe Sandøy
Skatteetaten avd. Storbedrift

Seniorskattejurist
Marius Holm Hansen
Skatteetaten avd. Storbedrift

Viktige punkter i artikkelen

Ulovfestet omgåelsesnorm – merverdiavgift

- Transport av entrepris, utmelding og gjeninnmelding i fellesregistrering.
- Utgangspunkt – omgåelsesnormen praktisert på direkte skatt.
- Fire hovedproblemstillinger: disposisjoner sett i sammenheng, grunnvilkåret, totalvilkåret og rekarakterisering.
- Konsernet ble avgiftsbehandlet som om ut- og gjeninnmelding i fellesregistrering ikke hadde funnet sted

Saken gjaldt et konsern med hovedsakelig unntatt virksomhet, som skulle rehabilitere sine leide lokaler. Det ble inngått en kontrakt mellom morselskapet i konsernet og entreprenøren. Underveis i prosjektet ble entreprisen transportert fra morselskapet til det datterselskapet (nedenfor også kalt eiendomsselskapet) i fellesregistreringen som sto for fremleie av lokalene.

Bygget skulle ha «free seating»¹, og det meste av arealet i bygget ville etter rehabiliteringen bli ansett som myldreareal.² Samtidig som kontrakten ble transportert, ble eiendomsselskapet meldt ut av fellesregistreringen og frivillig registrert for utleie av fast eien-

dom. Eiendomsselskapet som til nå hadde drevet utleie innenfor fellesregistreringen, fortsatte utleien utenfor fellesregistrering og ble i tillegg byggherre for det resterende byggeprosjektet. Fellesregistreringen hadde begrenset fradragrett for inngående merverdiavgift. I ny organisering fradragførte eiendomsselskapet inngående avgift fullt ut på rehabilite-

1 Ikke faste kontorplasser. Ansatte kan i teorien fritt velge arbeidsstasjon der det er ledig.

2 Areal som benyttes av samme leietaker i både avgiftspliktig og avgiftsunntatt virksomhet og som ikke kan skilles i leietakers ulike virksomhetsområder (kombinert bruk).